

แนวทางการลงรายการหัวเรื่องในเขตข้อมูลหัวเรื่อง (6XX)
Guidelines for cataloging the subject entries
in the 6XX fields

วิมล ธีรสัตตยวงศ์ (Wimol Thirasattayawong)¹

บทคัดย่อ

บทความนี้นำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับความหมายของหัวเรื่องและการลงรายการหัวเรื่องที่ใช้ในการวิเคราะห์และทำรายการสืบค้นวัสดุสารสนเทศ โดยอธิบายถึงหลักเกณฑ์และลักษณะเฉพาะของข้อมูลหัวเรื่องที่ใช้ในการวิเคราะห์และทำเครื่องมือช่วยค้นในเขตข้อมูล 600, 610, 611, 630, 650, และ 651 พร้อมทั้งนำเสนอรายละเอียดของข้อมูลแยกตามเขตข้อมูลและตัวอย่างข้อมูลที่ใช้ลงรายการในเขตข้อมูลหัวเรื่อง

คำสำคัญ : หัวเรื่อง, เขตข้อมูลหัวเรื่อง, การลงรายการ

Abstract

This article introduces meaning of subject heading and cataloging the subject entries in order to use for analyzing the contents and preparing the library catalogs. It describes the rules and

¹ บรรณารักษ์ชำนาญการพิเศษ สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยทักษิณ

E-mail: vimol2@hotmail.com

characteristics of subject heading in the 6XX fields such as 600, 610, 611, 630, 650 and 651. It also presents the details and examples of the subject entries in each field.

Keywords : Subject heading, Subject heading fields, Cataloging

บทนำ

การทำรายการวิเคราะห์และให้หัวเรื่องวัสดุสารสนเทศ เป็นภารกิจที่สำคัญของงานวิเคราะห์และทำรายการสืบค้น การสร้างระเบียบที่มีคุณภาพและถูกต้องเป็นสิ่งจำเป็นที่จะช่วยให้ผู้ใช้สามารถเข้าถึงรายการต่างๆ ได้ง่ายและถูกต้องตรงกับความต้องการ การลงรายการหัวเรื่องที่ถูกต้องก็มีความสำคัญ การกำหนดหัวเรื่องขึ้นใช้แทนสาระความรู้ในเรื่องต่างๆ จึงเป็นเครื่องมือสำคัญที่ใช้ในการวิเคราะห์เพื่อแสดงเนื้อหาสาระของวัสดุสารสนเทศที่ห้องสมุดมีไว้บริการ ทั้งนี้ผู้เขียนในฐานะปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบฐานข้อมูล ทำให้ทราบถึงปัญหาการสืบค้นข้อมูลหัวเรื่องไม่พบและมีความซ้ำซ้อนของข้อมูลซึ่งเกิดจากการลงข้อมูลในรายการเขตข้อมูลหัวเรื่องไม่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์และข้อกำหนด เช่น การนำข้อมูลทางด้านชื่อภูมิศาสตร์ลงในเขตข้อมูลหัวเรื่องทั่วไปอาจเกิดจากความสับสน หรือความไม่แน่ชัดในการลงรายการของผู้ปฏิบัติงาน ดังนั้นสิ่งที่จะช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานลงรายการได้ถูกต้อง ก็คือหลักเกณฑ์และข้อมูลที่จะนำมาลงในแต่ละเขตข้อมูลของหัวเรื่อง เพื่อให้การกำหนดหัวเรื่องเป็นแนวเดียวกันสำหรับการลงรายการเขตข้อมูลหัวเรื่อง (6XX)

ความหมายของหัวเรื่อง

มีนักวิชาการได้ให้ความหมายของคำว่าหัวเรื่องไว้หลายทัศนะ เช่น

สุภาพร ดุษฎีพุดธิพันธุ์ (2534, น. 268) กล่าวว่าหัวเรื่อง (Subject heading) คือ คำหรือกลุ่มคำ ซึ่งกำหนดขึ้นเพื่อใช้แทนเนื้อหาของหนังสือแต่ละเล่ม หัวเรื่องที่สมควรเป็นคำที่สั้นกะทัดรัด แต่ได้ใจความชัดเจนและมีความหมายเด่นชัด

นฤมล ปราชญ์โยธิน (2546, น. 85) กล่าวว่าหัวเรื่อง คือ คำ หรือ วลี ตลอดจนชื่อเฉพาะต่างๆ ที่ได้กำหนดขึ้นเพื่อใช้แทนเนื้อหาของเอกสาร โดยปกติจะเป็นคำสั้นๆ มีความหมายชัดเจน ถ้าเป็นกลุ่มคำหรือวลีก็จะต้องมีความกะทัดรัด

ลดาวลัย ศรีธวัช ณ อุษยา (2550, น. 355) กล่าวว่าหัวเรื่อง คือ คำ กลุ่มคำ หรือวลี ที่กำหนดขึ้นอย่างมีหลักเกณฑ์ เป็นระบบ และมีแบบแผนแน่นอน

จากหลากหลายทัศนะของนักวิชาการสรุปได้ว่า หัวเรื่อง หมายถึง คำ หรือ วลี ที่กำหนดขึ้นแทนเนื้อหาของเอกสารอย่างมีหลักเกณฑ์ เป็นระบบแบบแผนแน่นอน มีความหมายชัดเจน

การลงรายการหัวเรื่อง

เพื่อใช้เป็นแนวทางให้ผู้ปฏิบัติงานวิเคราะห์และทำการการสืบค้น ลงข้อมูลในเขตข้อมูลหัวเรื่อง (6XX) ได้ถูกต้องตรงตามหลักเกณฑ์ในแต่ละเขตข้อมูลหัวเรื่อง ในที่นี้จะกล่าวถึงเฉพาะการลงรายการหัวเรื่องในเขตข้อมูล 600, 610, 611, 630, 650, และ 651 โดยประสบการณ์พบว่าคู่มือที่ใช้ประกอบในการปฏิบัติงานขาดรายละเอียดและตัวอย่างที่ชัดเจนของการลงรายการในเขตข้อมูลหัวเรื่อง ทำให้เกิดปัญหาการสืบค้นข้อมูลหัวเรื่องไม่พบและมีความซ้ำซ้อนของข้อมูลซึ่งเกิดจากการลงข้อมูลในรายการเขตข้อมูลหัวเรื่องไม่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์และข้อกำหนด เช่นการนำข้อมูลทางด้านชื่อภูมิศาสตร์ลงในเขตข้อมูลหัวเรื่องทั่วไป ในบทความนี้ได้ให้รายละเอียดของข้อมูลแยกตามเขตข้อมูลพร้อมยกตัวอย่างให้เห็นอย่างชัดเจนสำหรับข้อมูลที่จะลงรายการแต่ละเขตข้อมูลของเขตข้อมูลหัวเรื่องซึ่งเป็นเขตข้อมูลที่ใช้ในการลงรายการวัสดุสารสนเทศภาษาไทย

หลักเกณฑ์การลงรายการ**600 Subject Added Entry – Personal Name****หัวเรื่องที่เป็นชื่อบุคคล**

ใช้บันทึกรายการเพิ่มหัวเรื่องที่เป็นชื่อบุคคล หมายถึง ชื่อบุคคลที่มีชีวิตอยู่จริง ชื่อสกุล ชื่อบุคคลที่ใช้ชื่อเป็นวลี ชื่อบุคคลในบทละคร กวีนิพนธ์ ฯลฯ รวมทั้งชื่อบุคคล หรือ ชื่อเรื่องที่เป็นรายการเพิ่มหัวเรื่อง

ตัวอย่าง

600 04 \$a พุทธทาสภิกขุ

600 14 \$a กอร์บาซอฟ, มิกคาอิล, \$d 1931-

600 04 \$a เทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี,
\$c สมเด็จพระ, \$d 2498 \$x ผลงาน

600 04 \$a ปกเกล้าเจ้าอยู่หัว, \$c พระบาทสมเด็จพระ,
\$d 2436-2484.

600 04 \$a สารประเสริฐ, \$c พระ \$q (ตรี นาคะประทีป)

600 04 \$a พระอภัยมณี \$x ตัวละคร

610 Subject Added Entry – Corporate Name**หัวเรื่องที่เป็นชื่อนิติบุคคล ชื่อการประชุมที่ลงรายการภายใต้ชื่อ****นิติบุคคล**

ใช้บันทึกรายการเพิ่มหัวเรื่องที่เป็นชื่อนิติบุคคล ได้แก่ ชื่อนิติบุคคลที่ลงรายการโดยตรง ชื่อนิติบุคคลที่ลงรายการภายใต้ชื่อหน่วยงานต้นสังกัด และชื่อนิติบุคคลหรือชื่อเรื่องที่เป็นรายการเพิ่มหัวเรื่อง เขตข้อมูลนี้ครอบคลุมชื่อของสมาคม สถาบันองค์กรธุรกิจ องค์กรไม่หวังผลประโยชน์ หน่วยงานรัฐบาล ตัวแทนต่าง ๆ ชื่อกองทุน ฯลฯ รวมทั้งชื่อการประชุมที่ลงรายการภายใต้ชื่อนิติบุคคล

ตัวอย่าง

610 24 \$a โครงการป้องกันโรคเอดส์แห่งชาติ

610 24 \$a กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา \$x การบริหาร

610 24 \$a สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน \$x การบริหาร

610 24 \$a กรมพัฒนาที่ดิน. \$b ศูนย์สารสนเทศ

\$x การบริหาร

611 Subject Added Entry – Meeting Name

หัวเรื่องที่เป็นชื่อการประชุม

ใช้บันทึกรายการเพิ่มหัวเรื่องที่เป็นชื่อการประชุม การประชุมทางวิชาการ นิทรรศการ เทศกาล การแข่งขันกีฬา ฯลฯ ที่ลงรายการโดยตรง หากลงรายการภายใต้ชื่อนิติบุคคลให้ใช้ Tag 610

ตัวอย่าง

611 24 \$a การสัมมนาการวิจัยวัฒนธรรมภาคใต้ \$n (ครั้งที่ 1 :
\$d 2532 : \$c วิทยาลัยครุนครศรีธรรมราช)

611 24 \$a การสัมมนาการวิจัยวัฒนธรรมภาคใต้ \$n (ครั้งที่ 2 :
\$d 2534 : \$c สงขลา)

611 24 \$a นิทรรศการศิลปกรรมเยาวชนทักษิณ \$n (ครั้งที่ 2 :
\$d 2547 : \$c สงขลา)

611 24 \$a นิทรรศการศิลปะปูนปั้นแห่งประเทศไทย
\$n (ครั้งที่ 8 : \$d 2551 : \$c กรุงเทพฯ)

611 24 \$a การประชุมวิชาการบัณฑิตศึกษาระดับชาติ
\$n (ครั้งที่ 3 : \$d 2556 : \$c นนทบุรี)

630 Subject Added Entry – Uniform Title

หัวเรื่องที่เป็นชื่อเรื่องแบบฉบับ

ชื่อเรื่องแบบฉบับ คือ ชื่อเรื่องที่กำหนดขึ้นเพื่อใช้ในการลงรายการสำหรับผลงานที่เป็นเรื่องเดียวกัน แต่ใช้ชื่อเรื่องแตกต่างกัน เช่น หนังสือประเภทวรรณกรรมคลาสสิกที่ไม่ปรากฏชื่อผู้แต่ง ได้แก่

ตารางที่ 1 หัวเรื่องที่เป็นชื่อเรื่องแบบฉบับ

ชื่อเรื่องแบบฉบับ	ตัวอย่างชื่อหนังสือที่ปรากฏ
กาگی	- กาگیกลอนสวด - กาگیคำกลอน - กาگیคำฉันท์ - เห่กาگی
กุรอาน	- พระคัมภีร์อัล-กุรอาน ฉบับแปลตามความหมายและขยายความโดยตัวน สุวรรณศาสน์ - ขยानุส กุรอาน : คำบรรยายอัล-กุรอาน ภาคภาษาไทย โดย อิบรอฮิม กุเรฮี
ขุนช้างขุนแผน	- เสภาเรื่องขุนช้างขุนแผนของกรมศิลปากร - หนังสือส่งเสริมการอ่านเรื่องขุนช้างขุนแผนของกรมวิชาการ - ขุนช้างขุนแผนฉบับร้อยแก้ว โดยสนั่น ผิวนวน และเลิศ อาทิตย์ - คู่มือวรรณคดีเสภาขุนช้างขุนแผนของประจักษ์ ประภาพิทยากร - สารานุกรมขุนช้างขุนแผน
โคบุตร	- นิทานโคบุตร - บทเห่โคบุตร
จินตามณี	- จินตามณี โดย กรมหลวงวงษาธิราชสนิท - จินตามณีกับบันทึกเรื่องหนังสือจินตามณี โดย พระโหราธิบดี

ชื่อเรื่องแบบฉบับ	ตัวอย่างชื่อหนังสือที่ปรากฏ
ชาดก	- จันทกุมารชาดก - นิทานชาดก โดยพระเทพเมธี - นิบาตชาดก โดย สมเด็จพระสังฆราชเจ้า กรมหลวงชินวราลงกรณ - ปัญญาชาดก - พระเจ้าสิบชาติ - พระมหาชาดก - สุทธิกรรมชาดก
ไตรปิฎก	- พระไตรปิฎกสำหรับประชาชน - พระไตรปิฎกภาษาไทย
ไตรภูมิ	- ไตรภูมิพระร่วงของพญาลิไท - ไตรภูมิโลกวินิจฉัย - ไตรภูมิโลกวินิจฉัยความเก่า - ไตรภูมิโลกวินิจฉัยความเฉลยศักดิ์ - เล่าเรื่องในไตรภูมิพระร่วงของเสฐียรโกเศศ - ไตรภูมิของพระมหาวิระ ถาวโร
ไบเบิล	- พระคริสตธรรมใหม่ ฉบับอมตธรรมเพื่อชีวิต - พระคริสตธรรมใหม่ ภาคพันธสัญญาใหม่แห่งพระเยซูคริสต์ องค์พระผู้เป็นเจ้า และพระผู้ช่วยให้รอดของเรา
ปัญจตันตระ	- นนทุกและปักษีปรกณัมสำนวนเก่า - ปศาจปรกณัมคำกลอน

ชื่อเรื่องแบบฉบับ	ตัวอย่างชื่อหนังสือที่ปรากฏ
	- ปีสัจปะกะระนำว่าด้วยมนตริชักนิยามมาสารก 29 ข้อ
พระราชพงศาวดาร	- คำให้การของขุนหลวงหาวัด - คำให้การชาวกรุงเก่า - พระราชพงศาวดารแปลจากภาษารามัญ - พระราชพงศาวดารฉบับกรมหลวงวงษาธิราชสนิท - พระราชพงศาวดารฉบับหลวงประเสริฐ - พระราชพงศาวดารฉบับพันจันทนุมาศ (เจิม) - พระราชพงศาวดารฉบับพระราชหัตถเลขา
พระลอ	- พระลอตามไก่อ - พระลอนรลักษณ์ - พระลอเลิศลบ - ลิลิตพระลอ
มหาชาติ	- กาพย์มหาชาติ - มหาชาติ - มหาชาติกลอนเทศน์ - มหาชาติคำหลวง - มหาเวสสันดรชาดก
มโนราห์	- มโนราห์นิบาตฉบับวัดมัชฌิมาวาส สงขลา - วรรณคดีบ้านเท็งมโนราห์ โดย วรวรรณ
มหาภารตะ	- มหาภารตยุทธ์ - มหาภารตยุทธ์คำประพันธ์

ชื่อเรื่องแบบฉบับ	ตัวอย่างชื่อหนังสือที่ปรากฏ
	- สงครามการตะค้ำกลอน
มิลินทปัญหา	- เอกเทศแห่งมิลินทปัญหา - มิลินทปัญหฉบับเจ้าปานเจ้าป้อม - เมื่อมิลินท์พบนาคนเสน - ปัญหาพระยามิลินท์
รามเกียรติ์	- โคลงรามเกียรติ์ - บทละครรามเกียรติ์ - บ่อเกิดรามเกียรติ์ พระราชนิพนธ์ใน รัชกาลที่ 6 - รามเกียรติ์ตอนนางลอย - รามเกียรติ์ในรัชกาลที่ 2 - รามายณ ของพรหมฤๅษี วาลมิดิ - รามเกียรติ์ปริทัศน์ โดยชำนาญ รอดเหตุภัย - อุปกรณ์รามเกียรติ์โดย พระยาอนุমানราช ฐาน - รามเกียรติ์ โดยเปรมเสรี - ลักษณะความเป็นมาและพฤติกรรมของตัวละครในเรื่องรามเกียรติ์ เปรียบเทียบกับตัวละครในมหากาพย์รามายณะ โดยศรีสุรางค์ พูลทรัพย์ และ สุมลย์ บ้านกล้วย
โลกนิติ	- โคลงโลกนิติ - ประชุมโคลงโลกนิติ - พงศาวดาร-โลกนิติ

ชื่อเรื่องแบบฉบับ	ตัวอย่างชื่อหนังสือที่ปรากฏ
	- โลกนิติไตรพากษ์ - โลกนิติสูตร
วินัยปิฎก	- มหาภิวัตน์ - ภิกขุณีวัฏ - มหาวรรค - จุลวรรค - ปรีวาร
วิสุทธิมรรค	- คัมภีร์วิสุทธิมรรค - มหาฎีกาวิสุทธิมรรค
เวตาลปัญญาจล	- นิทานเวตาล ของ น.ม.ส. - นิยายวิกรมชาติ - เวตาลปกรณ์
ศรีธนไชย	- ศรีธนไชยสำนวนกลอน - ศรีธนไชยจอมปราษฎ์ - ศรีธนไชยฉบับสมบูรณ์ - เสภาเรื่องศรีธนไชยเชียงใหม่
ศิลาจารึก	- ศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหงมหาราช โดย เพชร จันทราช - ศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหงมหาราช ภาคผนวก โดยพิชัย สัตยาภิรมย์ - ประชุมศิลาจารึก ขำระและแปลโดยยอร์ช เซเดส์ - ศิลาจารึกสุโขทัยหลักที่ 1 คำอ่าน โดย ฉ่ำ ทองคำวรรณ

ชื่อเรื่องแบบฉบับ	ตัวอย่างชื่อหนังสือที่ปรากฏ
สังข์ทอง	- สังข์ทอง - สังข์ทองกลอนสวด - สังข์ทองคำฉันท์ - บทละครสังข์ทองพระราชานิพนธ์ในรัชกาลที่ 2 - สังข์ทอง เล่ม 1-2 โดยสมควร สกุลทอง
สามก๊ก	- ตำนานหนังสือสามก๊ก - พงศาวดารจีนเรื่องสามก๊ก - สามก๊กฉบับนายทุน - สามก๊กฉบับวณิช - สามก๊กฉบับสมบูรณ์ของ พิกุล ทองน้อย - อินไซด์สามก๊กโดย อ.ร.ด.
สุตตันตปิฎก	- ทีฆนิกาย - มัชฌิมนิกาย - สังยุตตนิกาย - อังคุตรนิกาย - ขุททกนิกาย
หิโตปเทศ	- ปรีสตาवนา หิโตปเทศ - หิโตปเทศหรือกถาสุนทรานุศาสน์ - หิโตปเทศคำโคลง - หิโตปเทศวัตถุปกรณ์
อภิธรรมมัตถะสังคหะ	- พระอภิธรรมมัตถสังคหะแปลร้อยจบ 9 ปริเฉทอย่างพิสดาร - พระอภิธรรมมัตตสงคห

ชื่อเรื่องแบบฉบับ	ตัวอย่างชื่อหนังสือที่ปรากฏ
อาหรับราตรี	- ทศมนตรีหรือกษัตริย์อาซาฟักต์และโอรส - พันหนึ่งทิวา แปลโดย เสถียรโกเศศ - 1001 ราตรี โดยบุญรอด โมราเรือง - อาหรับราตรี โดยบุญรอด โมราเรือง - อาหรับราตรี แปลโดย ส.ม.ม.
อาหรับราตรี อาบูหะซัน	- นิทราชาคริต - บทละครเรื่องอาบูหะซัน - เสภาเรื่องอาบูหะซัน
อิเหนา	- ดาหลัง (อิเหนาใหญ่) ของเจ้าฟ้าหญิงกุณฑล - ดาหลัง ของ เจ้าพระยาพระคลัง (หน) - อิเหนาในรัชกาลที่ 2 - อิเหนาคำฉันท์ของเจ้าพระยาพระคลัง (หน) - ตำนานละครเรื่องอิเหนา ของ สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าทรงราชานุภาพ - บทละครเรื่องอิเหนา ในรัชกาลที่ 1 - วรรณคดีไทยบทละครอิเหนา ในรัชกาลที่ 2 - วิจารณ์เรื่องนิทานปันทิหรืออิเหนา โดย กรมหมื่นพิทยลาภพฤฒิยากร - อิเหนา (อิเหนาเล็ก) ของเจ้าฟ้าหญิงมงกุฎ

ตัวอย่าง

- 630 04 \$a สามก๊ก \$x ประวัติและวิจารณ์
- 630 04 \$a สามก๊ก \$x ตัวละครและลักษณะนิสัย
- 630 04 \$a ชาดก \$x ประวัติและวิจารณ์
- 630 04 \$a อิเหนา \$x วิจัย

630 04 \$a ศรีทะนนไชย

650 Subject Added Entry – Topical Term**หัวเรื่องทั่วไป**

ใช้บันทึกหัวเรื่องทั่วไปที่ใช้เป็นรายการเพิ่มหัวเรื่อง เป็นคำศัพท์ควบคุมตามคู่มือการให้หัวเรื่องของหอสมุดรัฐสภาอเมริกันและคู่มือการให้หัวเรื่องเล่มอื่น ๆ

ตัวอย่าง

650 b4 \$a นิเวศวิทยาทะเล

650 b4 \$a คณิตศาสตร์ \$x การศึกษาและการสอน

650 b4 \$a การ์ตูน \$x โปรแกรมคอมพิวเตอร์

650 b4 \$a การลงทุน \$x แ่งสิ่งแวดล้อม \$z ไทย \$z สงขลา

651 Subject added Entry – Geographic Name**หัวเรื่องที่เป็นชื่อทางภูมิศาสตร์**

ประเภทต่อไปนี้เป็นเนื้อหาทางด้านภูมิศาสตร์

ตารางที่ 2 หัวเรื่องชื่อทางภูมิศาสตร์

หัวเรื่องชื่อทางภูมิศาสตร์	ตัวอย่างชื่อทางภูมิศาสตร์
ชื่อเขตเศรษฐกิจ	นครแม่สอด, สะหวัน-เซโน
ชื่อเขื่อน	เขื่อนภูมิพล, เขื่อนสิริกิติ์, เขื่อนศรีนครินทร์
ชื่อคลอง	คลองสามเสน, คลองผดุงกรุงเกษม, คลองหลอด
ชื่อค่าย	ค่ายมวย ป.ประมุข, แกรมมี, อาร์.สยาม
ชื่อค่ายกักกัน	ค่ายกักกันเอาชีวพิช, ค่ายกักกันนาซี
ชื่อค่ายทหาร	ค่ายภาณุรังสี, ค่ายสุรสิงหนาท, ค่ายพรหมโยธี, ค่ายศรีโสธร

หัวเรื่องชื่อทางภูมิศาสตร์	ตัวอย่างชื่อทางภูมิศาสตร์
ชื่อจัตุรัส	จัตุรัสแดง, จัตุรัสเทียนอันเหมิน
ชื่อจังหวัด	กรุงเทพฯ, สงขลา, พัทลุง, สตูล
ชื่อดาวต่างๆ	กลุ่มดาวมังกร, กลุ่มดาวคนคู่, กลุ่มดาวเฮอร์คิวลีส
ชื่อดาวหาง	ดาวหางฮัลเลย์, ดาวหางเวสต์, ดาวหางเอนเคอ
ชื่อตลาด (โบราณ)	ตลาดเก่าโพธาราม, ตลาดโบราณ บางพลี, ตลาดสามชุก
ชื่อถนน	ถนนพหลโยธิน, ถนนมิตรภาพ, ถนนสุขุมวิท, ถนนเพชรเกษม
ชื่อทะเล	ทะเลจีนใต้, ทะเลเบริง, ทะเลเมดิเตอร์เรเนียน
ชื่อทะเลทราย	ทะเลทรายสะฮารา, ทะเลทรายโกบี, ทะเลทรายซีเรีย
ชื่อทะเลสาบ	ทะเลสาบสุพรรณภูมิ, ทะเลสาบเจนีวา, ทะเลสาบวิกตอเรีย
ชื่อทางหลวง	ทางหลวงพิเศษหมายเลข 5, ทางหลวงพิเศษหมายเลข 51
ชื่อท่าเรือ	ท่าเรือกรุงเทพ, ท่าเรือน้ำลึกแหลมฉบัง, ท่าเรือน้ำลึกสงขลา
ชื่อท่าอากาศยาน	ท่าอากาศยานดอนเมือง, ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ, ท่าอากาศยานเชียงใหม่
ชื่อทุ่งหญ้า	ทุ่งหญ้าสะวันนา, ทุ่งหญ้าสเตปป์, ทุ่งหญ้าแพรรี
ชื่อนิคมสร้างตนเอง	นิคมสร้างตนเองพระแสง, นิคมสร้างตนเองธารโต, นิคมสร้างตนเองตากฟ้า
ชื่อโบราณสถาน	วัดพระศรีรัตนศาสดาราม, พระปฐมเจดีย์, พระบรมรูปทรงม้า

หัวเรื่องชื่อทางภูมิศาสตร์	ตัวอย่างชื่อทางภูมิศาสตร์
ชื่อป้อมจุดตรวจ	ป้อมจุดตรวจคุ้มเพชร, ป้อมจุดตรวจน้ำดำ
ชื่อป้อมปราการ	ป้อมพระสุเมรุ, ป้อมมหาไชย, ป้อมจักรเพชร, ป้อมพระจันทร์
ชื่อป่าสงวน	ป่าแม่ต๋ม, ป่าแม่จุน, ป่าแม่ยม
ชื่อฟาร์ม	ฟาร์มวัวอุบลรัตน์, สำรวยฟาร์ม, จรัสฟาร์ม
ชื่อภูเขา	ภูเขาเอเวอเรสต์, ภูเขากังเขนจุงกา, เทือกเขา จอมทอง, เทือกเขาถนนธงชัย, เทือกเขาบรรทัด, เทือกเขาภูเก็ต, เทือกเขาสันกาลาคีรี
ชื่อมหาสมุทร	มหาสมุทรแปซิฟิก, มหาสมุทรแอตแลนติก, มหาสมุทรอินเดีย, มหาสมุทรอาร์ติก
ชื่อเมือง, ชื่อประเทศ	ไทย, จีน, ญี่ปุ่น, ลาว, บราซิล, บรูไนดารุสซาลาม
ชื่อเมืองโบราณ	ตามพรลิงค์, เมืองพิมาย, เมืองศรีจนาศะ, โรม
ชื่อแม่น้ำ	แม่น้ำโขง, แม่น้ำเจ้าพระยา, แม่น้ำตาปี, แม่น้ำปิง, แม่น้ำป่าสัก
ชื่อร่องน้ำที่ใช้เดินเรือ	ร่องน้ำท่าเรือจังหวัดสงขลา
ชื่อเวที	เวทีราชดำเนิน, เวทีช้างเผือก
ชื่อสมรภูมิ	สมรภูมิต่อร่วมเกล้า, สมรภูมิไวกินาวา, สมรภูมิ เบอร์ลิน
ชื่อสวน	สวนสุภัทราแลนด์, สวนปาดิน, สวนโถทอง
ชื่อสวนพฤกษชาติ	สวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์, สวนหลวง ร.๙, สวนพฤกษศาสตร์พุแค
ชื่อสวนสนุก	สวนสนุกยูนิเวอร์แซลสตูดิโอ, สวนสนุกเอเวอร์แลนด์, สวนสนุกแฮปปี้ วัลเลย์

หัวเรื่องชื่อทางภูมิศาสตร์	ตัวอย่างชื่อทางภูมิศาสตร์
ชื่อสวนสมุนไพร	สวนสมุนไพรสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี, สวนวนารมย์
ชื่อสวนสัตว์	สวนสัตว์เปิดเขาเขียว, สวนสัตว์ดุสิต, สวนสัตว์เชียงใหม่
ชื่อสวนสาธารณะ	สวนลุมพินี, สวนเบญจสิริ, สวนเบญจกิติ, สวนจตุจักร
ชื่อสะพาน	สะพานไม้อูตตมานุสรณ์ (สะพานมอญ), สะพานภูมิพล, สะพานมิตรภาพไทย-ลาว, สะพานชุตองเป่
ชื่อหลุมฝังกลบสุขาภิบาล	หลุมฝังกลบขยะกำแพงแสน
ชื่อหัวเมืองอนุรักษ์	หลวงพระบาง
ชื่อหุบเขา	หุบเขาไผ่ดำ, หุบเขาภักดิ์ริย์, หุบเขาลำพญา
ชื่อเหมือง	เหมืองแม่เมาะ, เหมืองปิล็อก, เหมืองผาแดง
ชื่อแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์	เจดีย์ภูเขาทอง, พระราชวังบางปะอิน, พระเจดีย์ศรีสุริโยทัย
ชื่ออ่างเก็บน้ำ	อ่างเก็บน้ำห้วยขมิ้น, อ่างเก็บน้ำลำพระเพลิง, อ่างเก็บน้ำขุนด่านปราการชล
ชื่ออุทยานประวัติศาสตร์	อุทยานประวัติศาสตร์กำแพงเพชร, อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย, อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา
ชื่ออุทยานแห่งชาติ	อุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน, อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่, อุทยานแห่งชาติตะรุเตา
ชื่ออุโมงค์	อุโมงค์กู่จี, อุโมงค์เขาน้ำค้าง, อุโมงค์ปิยะมิตร

หัวเรื่องชื่อทางภูมิศาสตร์	ตัวอย่างชื่อทางภูมิศาสตร์
ชื่ออุโมงค์ทางรถไฟ	อุโมงค์ขุนตาน, อุโมงค์พระพุทธราย, อุโมงค์ช่องเขา
ชื่ออุโมงค์	อุโมงค์รัตนมงคล, อุโมงค์เกียรติแสง, อุโมงค์มณี พาณิชย์

ตัวอย่าง

651 ๖4 \$a อินโดจีน \$x ภูมิประเทศและการท่องเที่ยว

651 ๖4 \$a จีน \$x ความเป็นอยู่และประเพณี

651 ๖4 \$a ไทย \$x ประวัติศาสตร์ \$y กรุงเทพฯอยุธยา,
1893-2310

651 ๖4 \$a ไทย \$x ความสัมพันธ์กับต่างประเทศ \$z กัมพูชา

บทสรุป

บทความนี้แสดงการลงรายการข้อมูลในเขตข้อมูล 600, 610, 611, 630, 650, และ 651 พร้อมรายละเอียดของข้อมูลแยกตามเขตข้อมูลพร้อมยกตัวอย่างให้เห็นอย่างชัดเจนสำหรับข้อมูลที่จะลงรายการแต่ละเขตข้อมูลของเขตข้อมูลหัวเรื่อง ซึ่งเป็นเขตข้อมูลที่ใช้ในการลงรายการวัสดุสารสนเทศภาษาไทย ทั้งนี้จะช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานวิเคราะห์และทำรายการสืบค้น ลงข้อมูลในเขตข้อมูลหัวเรื่อง (6XX) ได้ถูกต้องตรงตามหลักเกณฑ์ในแต่ละเขตข้อมูลหัวเรื่อง ส่งผลให้การสืบค้นข้อมูลถูกต้องตามความน่าจะเป็น ลดความซ้ำซ้อนของข้อมูล

สำหรับการลงรายการหัวเรื่องแต่ละรายการควรพิจารณาข้อมูลให้ถี่ถ้วนก่อนที่จะบันทึกข้อมูลในแต่ละเขตข้อมูล ในกรณีที่ไม่มีใจควรตรวจสอบกับคู่มือ และควรตรวจสอบอีกครั้งเพื่อความถูกต้อง

บรรณานุกรม

- นฤมล ปราชญ์โยธิน. (2546). การควบคุมคำศัพท์ ใน *ประมวลสาระชุดวิชา การจัดเก็บและคัดสรรสารสนเทศ* หน่วยที่ 5-10, (น. 85). นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- เปี่ยมสุข พุ่งกาวิ, พรพิมล แสนแสนห์, วนิดา วงศ์วัฒน์, สหทัย คล้ายหาญ, และ อำไพ อำรุงทรัพย์. (2537). *คู่มือการปฏิบัติงานการทำบัตรรายการของ สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*. กรุงเทพฯ: หอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ลดาวัลย์ ศรีธวัช ณ อยุธยา. (2550). หัวเรื่องและศัพท์สัมพันธ์ ใน *เอกสารการสอน ชุดวิชาการวิเคราะห์สารสนเทศ* หน่วยที่ 1-7, (น. 355). นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สุภาพร ดุษฎีพฤตพันธ์. (2534). *การทำบัตรรายการหนังสือตามหลักเกณฑ์ AACR 2*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวันนา ทองสีสุกใส. (2543). *MARC21 สำหรับระเบียบหนังสือ/เอกสาร*. ขอนแก่น: สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- MARC 21 format for bibliographic data : including guidelines for content Designation*. (1999). Washington: Network development and Standards office, Library of Congress.